

Сыаната
2 харчы.

Дөрвөнх айдагтар үүт мамын үрэлтийг, и-
сүлүүг гөлөлүүгээр дороххой уонна сүлэний
айаахтары бэлэмнээһингээ бэлэтэммит ки-
иэри халбага сүөх ыдыһыг идеологическай от-
уон хэччигиһыг бары өтүүн тунсары—пар-
тийа торилаталар бу күннэригээ уталыталаа

на донизаци - 1000000

Мунных уонна
толорууу
хонтуруоллааһын

ҮС АННАЛАР ФЕРМАЛАРЫГА

Репортаж

Семён ПОПОВ
близкий анализ
СНИМКИ:
КОЛЛЕКТИВА
СЛАВ

«МАЯК» БЫЛААБЫН КҮӨРЭТТЭ

Лиадыр сыл ахсын
көңгүр, үлөтө-хамнаа
да ол сөөрмөң. Бы-
йыл манна кинингиз
иңирей көрөр база онго-
буллан эрэр. Күргө-
ханаа тутудуруна, ти-
гиле тутуу саралатпа.
Эбни анылык өңүрө
дыз эмиз баар. Озолот

Соха АССР
хаһаарыстыбын
терстотын үлэ
сопнамаһы
тарга

ОТТООХУНГА ҮЛЭ ТӨЛӨБҮРЭ

Биһийи консультациябыт

Соха АССР
хаһаарыстыбын
терстотын үлэ
сопнамаһы
тарга

Бүгүн Комсомолга В. И. Ленин аата ингериллибитэ 60 сылын туолар

ХАҢҮАТ
АНАЛААХ
ТАҢААРЫТА

ЧУРАПЧЫ ЭДЭР СААНА

Куриатовский тустарынан альбомнаапкалары оңордулар Ф. Я. Кон. Хатынага сымнаабы олоро сымнаабыт В. М. Кустарепскай уо. д. а. тустарынан салгын үөрэтэллэр. Политическай сымнаабы олоро сымнаабыттар аймахтары кытта суругунаа сибээһи олохтоотулар. Комсомол 1920—1925 сыллардаагы историятын

ҮРДҮК ӨРӨ КӨТӨБҮЛЛҮҮНЭН

1924 снл от ыйын 12 күнүгэр, 100 снл анараа өттүгэр, үлэтин саалаабыт БРКС VI съезди комсомолга улуу сирдиги В. И. Ленин аатын ингериллэ. Ол кэмтэн В. И. Ленин аатынан Бүтүн Союзтаагы комсомольскай тэрилтэ баай истогордулаах, албан ааттаах героническай суолу ааста.

Бүтүн кээнэтигэр үс мөлүйүүн кыргыттары уонна уолаттары түмэр Ленинскай комсомол кэрэ-бэлэе юбилейин политическай уонна үлэ-өрө көтөбүллүү быһыытагармайгытыгар көрсөр. Дойду комсомолната юбилейи көрсө ударнай үлэ нахтатыгар турда. Ону көрдүлөхчүлэринэн Москва, Ленинград куораттар, Красноярск кыраай, Донецкай уобалас комсомолецтара буолбуттара.

Кинилэр бачыгынарын оройуонна бастыкынан Эрилик Эристин аатынан совхоз Хайахсыттаагы отделеитын «Сырныс» комсомольскай-миччат фермата (комсорг Марфа Ксенофонтова) нилэ хабаан ылбыта, бэс ыйын 12 күнүгэр снл аатардаагы соруудагы толорорго үрдүккүлүбүт социалистическай эбэһэтэтибэни ылыммыта уонна оройуон бары комсомольскай-миччат коллективтарын социалистическай куоталаһыгыта ыгырыгыта. Комсомолецтар биэрбит тыла-мунуу чэстээхтик толордулар. «Сырныс» ыгырыгыларын оройуон 30 комсомольскай-миччат коллективтар өйөөбүттэрэ. Социалистическай куоталаһыгыта Эрилик Эристин аатынан совхоз «БСЛКС 60 снла» ферматын миччаттара кыйымылаагынан табысчыллар.

Юбилей оройуон миччаттарын ортотугар политическай өрө көтө-

бүлүүнү үөскэттэ. Хатылы орто оскуоланын 18 выпускниктара тутуспутунаа төрөөбүт Субуруускай аатынан совхозтарга үлэни хааларга быһаарынан оройуон бары орто оскуоланы бүтэрээччилэрингэр ыгырыгы таһаарыттар. Кинилэр холобурдарын батыһан Мугудай орто оскуоланын 13 выпускнига Карл Маркс аатынан совхоз Төдөй Диригинэега, интернат-оскуолаттан 11 миччат Субуруускай аатынан совхоз Кындаа лаагы производственай учаастактарыгар үлэни тахсарга быһаарынылар. Итинн тэстэ Дириг орто оскуоланын 27, Хайахсыт орто оскуоланын 11, Чурапчы орто оскуоланын 12 выпускниктара эмнэ совхозтар производстволарыгар тахсарга дуогабар түһэристилэр.

Карл Маркс аатынан совхоз 22 манньыксыт уолаттара 2 тыһымычалаах кырбигин ыларга үрдүк сургуу туруорунаа үлэтиллэр уонна уолаттары фермага үлэни тахсарга ыгырдылар. Итинн кинилэр тыа хаһаайыстыбатын биэр зопиэттээх учаастагар үлэһит итин проблематын быһаарыгыта бэлээр хардыһы оңордулар. Билигин хас ферма ахсын манньыксыт уолаттары көрүүхкэ сөп.

«Үрүн илгэ гвардеецтара» республиканскай хамсааһын кыттымлаахтара Никифор Оконешиков (Карл Маркс аатынан совхоз), Яков Филиппов («Чурапчы»), Варвара Ксенофонтова уонна Анна Романова (Эрилик Эристин) хас бириднн фуражнай ынахтан туһааниаагынан 1850 кг, 1528 кг, 1943 кг уонна 1968 кг үтүу ыналар республика миччаттарын социалистическай куоталаһыгыларын ииники күөнү-

гэр иһэлэр. Субуруускай аатынан совхоз манньыксыта комсомолка Матрена Егорова эмнэ үүнэриһин фуражнай ынаагы ахсыттан 2236 кг үтүу ына оройуон чулуу манньыксыттарын көккэлэригэр киирдэ.

Мэччирэн мйдарыгар үрүн илгэни өлгөмнүк үрүлүгүргэ Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннаагы отделеитын «Эрчим» комсомольскай-миччат ферматын коллектива оройуонга биэр илгээхтэрин ыгыраа социалистическай куоталаһыны тэнитилинэ.

Ходуһаттан общественнай сүөһү аһылытын сороуопкалааһын эппиэттээх уонна былдыһыктаах үлэтигэр 29 комсомольскай-миччат аэиолар турунулар. Кинилэр Орджоникидзекай оройуон эдэр механизатора Николай Ваншен республика комсомольскай-миччат аэиоларыгар ыгырыгытын кэсненик дүүллэстилэр уонна дылаланааһы үүрүгэ быһаарынылар.

Бары комсомольскай-миччат коллективтар, хас бириднн комсомолец уонна миччат Ленинскай комсомол кэрэ-бэлэе юбилейга үөскэппи үрдүк өрө көтөбүллүүтүн тэтинии нааппааһа мэччирэнэн өлгөм үтүу, эмнэ эти ыларга, ходуһаттан общественнай сүөһү дэлэй, төгөһү аһылытын сороуопкалаһырга, үлэрежигин уонна диксипилиннэтиги бөөрөгөтөргө дүүлүһоуктаахтар, бэбэлэрин тус холобурдарын көрдөрүөхтээхтөр. Дылым быһаарар былдыһыктаах күннэр эдэрдэр иһин эригир туруорар соруктара—итин иһик.

К. РОДИОНОВ,
БСЛКС райкомун иккинсе секретара.

АЛБАН ААТ СУОЛЛАРЫНАН

Хатылы орто оскуолаҥы үөрэнээччилэрэ Комсомол албан аатын музейыгар көдүүстээх көмөгү оңороллор. Элбэх архив докумуонаарын хасыйан, актыылары хомуһан кинилэр ага көлүөнэ аастыт албан ааттаах суолун үөрэтэллэр. Холобур, Р. И. Попова салыйааччылаах бөһиө кылаас үөрэнээччилэрэ «Партия миччат туһунан» динэ салаага сыйыабыллан үлэстэтиллэр. Оҕолор В. И. Ленин 1903—1920 сылларга миччат ортотугар ыппыт үлэни туһунан биллестилэр, сирдиги ити сыллардаагы үлэлэрин хомуһулар. В. И. Ленин сороитыктара Н. И. Мецаряков, В. К.

үөрэтин саалаһына. Советскай былааһы турутурдууга, граждандский сэриигэ көрсүннэрин көрдөрбүт комсомолецтар тустарынан матырыйалларын хомуһулар. Бастагы комсомолецтар Н. Н. Ортомоков, И. И. Кононов, Н. Р. Миронов, Н. К. Беляев, И. И. Гаврильев, Е. Н. Дьяковский уо. д. а. тустарынан матырыйааллар баар буолулар.

Миччат бөбөтүн төрөөбүт сирингэйдутун, ага көлүөнэ аастыт историятын үөрэтэр уонна билэр эбэһинэстээх, Оччоҕо эрэ кини сарсыгыты күнүтиба сыанаһаага.

Н. СОЛОВЬЕВ.

Үлэнэн бэлэхпиһ

Билигин, Эрилик Эристин аатынан совхоз Хайахсыттаагы отделеитын «Сырныс» комсомольскай-миччат ферма коллектива Бүтүн Союзтаагы комсомольскай тэрилтэҕэ улуу сирдиги В. И. Ленин аата ингериллибитэ 60 снла туолар кэрэ-бэлэе күнүн үлэнэн кэрэ бэлэхтэрдээх көрсөр туһунтан үрдүккүлүбүт социалистическай эбэһэтэтибэни ылымнаа оройуон бары комсомольскай-миччат коллективтарыгар таһаарыгыта ыгырыгытыны чэстээхтик толорду-бүт.

Снл аатардаагы былааһытын бэлэстөмөһүт бөдүөхпүтүттэн 3 хонугунаа урутаан—бэс ыйын 9 күнүгэр толорбуппуч, оһоон хаалыт кэмтэ өһи 15 тонна үтүу ынааһыт оһуугар 37 тонна үрүн илгэни ылыммыт. Ферма үрдүнэн бириднн фуражнай ынахтан ортотунан 751 кг үтүу оһуугар 983 кг үрүн илгэни ылыммыт. Группкомсорг М. Ксенофонтова, Е. Герасимова, «Суна» ударнай комсомольскай этэрээт байыастара С. Степанова уонна Н. Степанова былааһынын таһынан туһааниаагынан 248 кг, 320 кг, 214 кг, 232 кг үрүн илгэни үрүлүттүлэр. Этэрээт 5 чилиээ аны күһүннээһинэ диэри салгыны үлэни хааларга быһаарыныла.

Мэччирэн мйдарыгар Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннаагы отделеитын «Эрчим» комсомольскай-миччат ферматын оройуонга ыгырыгытын дылаланаа өйөөн, ынахтан өлгөм үтүу ынага бары дьүүрбүтүн, сатабыллытын уурай үлэлээхсит.

«Сырныс» комсомольскай-миччат ферма коллектива.

ҮРҮН ИЛГЭНИ ҮРҮЛҮТЭЭЧЧИЛЭР

Эрилик Эристин аатынан совхоз бары комсомольскай-миччат фермалааҕа комсомолга В. И. Ленин аата ингериллибитэ 60 снла туолар кэрэ-бэлэе дататын үлэ-өрө үрдүккүлүбүт бэлиэтиллэр. Мандай, Мара, Лампа, «БСЛКС 60 снла», «БСЛКС 60 снла» фермалар бары бэс ыйыгытагы былааннарын толордулар.

Үтүгү үлэтинэн республика тийэ биллэр «БСЛКС 60 снла» ферма старшайынан райсовет депутаты Мария Осипова үлэтир. Эдэрдэр коллективтара былааннарын мй ахсын өрнэ-дэхси эппиһинэстээхтик толорор. Бэс ыйыгар хас бириднн фуражнай ынахтан 289-түү кг үтүу ынааһынын 352-түү кг үрүн илгэни ылыммыт. Комсомольскай юбилейи «Ксенофонтова» комсомолка Варвара Ксенофонтова ынаа ахсыттан 440-түү кг үрүн илгэни үрүлүтөт бастаата. Манньыксыт былааһын үүнэриһин 134 бырыһыан толорон иһэр. Үрдүк көрдөрүүлээх үлэлэрин иһин Варвара Ксенофонтова уонна Евдокия Софронова Волгарин Народнай Республикаһыгар күүлэйдир түтөхкөһүн надарвадалан.

Чурапчы комсомолда, бары атын сирдигэ курдук, силлэ тардыгыт истогорическай кырыстаага. Бастыкы миччат аё-санаага «урукта» революция иһинэ кылааскабай охсунууга кыттан барбыта. Чурапчыга сымнаага олоҕубут Ленин сороитыктара Николай Мецаряков, Фе-

суета, Урунку улуус кулубалара, быһбарнайдар уонна нэһиликтэр етарасталара есэ 1918 сылтан революционнай миччат сыйолаан барбыттара. Колчак династиятын сааһа билигин тойотторбугу улуус быраабатын хаттаан эргитэргэ холоно сымдыбыттара... Ол

БАСТАКЫ КОМСОМОЛЬСКАЙ ҮӨСКЭЭБИТ ТӨРҮТТЭРЭ

дике Кон манна революция кыһымын ыспыттар. Емельян Ярославскайга, Сергей Орджоникидзега, Григорий Петровскайга үбүлүлүбүт Саха сирин бастагы болшениктара миччатты политическай миччатчыларынэн буолбуттара.

Олунньутаагы революция кэмтигэр Чурапчыга эриллибит «Үлэһит союзун» чилиһинэрэ үгүстэрэ миччаттар этиллэр. Союз программатын П. А. Ойууускай суруйбута. Кинилэр бириэмэннэй практика олохтоох органыгар фракция тэринэн кылааскабай батталы утары туруна сымдыбыттара.

«Ленинск коммунар» хатыл 1921 снл от ыйын 3 күнүгэһи нүөмэригэр Боокуруускай улуустан корреспондент бу курдук суруйбугу: «Олохтоох үлэһит революционнай миччат уот устата тойонаттэ-воны утары дүүкүөрдэхтик, эйэлэһинтэ суох ох-

сараи революционнай миччат кинилэргэ бэриммэтэ, кини баттаммыт-үтөммит дьадаһылар уонна хампааччыттар интэриэстэрин эрчимнээхтик көмүс-көбүтэ».

Оройуон бастагы комсомольскай аҕейкатан тэрийээччи Иосиф Петрович Трофимов Колчак былааһын сааһа уонна иһи былааһы сууларын кэппиттэн Н. Д. Субуруускай «Үлэһит союһун» (ахтыгыта «Эдэлэрини», «Хампааччыт союһун») тэрийэн саалаһытын туһунан: «Таб Субуруускай, мин утууталларбыттан биридэстэрэ, 1919—1920 сылларга үлэһит союһун тэрийээччи этэ. Ити союзка мий чилиэһи этим. Ол иһин таб Субуруускай олус ыгыттыһытын уонна революция диктээх уолунаа аарабын»,—диэн суруйбута. Союз атын чилиэһи Егор Никитич Дьяковский улууска Колчак былааһын сууларынга активнай кыттымын ыл-

снл бэс ыйыгар комсомолга киирбиттэрэ, комсомольскай тэрийээччилэриһи уонна активистарынан буолбуттара.

Миччат кылааскабай баттал иһин, советскай былаас иһин охсунууга көрдүлөхчүлэртэн биридэстэринэн Одьулуун миччэ Михаил Афанасевич Дьяковский буолбута. Кини есэ революция быдан инниттэн кээбэ биллээһинэн, прогрессивнай өйдөбүнүө-санаалааһынан биллэрэ. Үлэһит маасанын ордук миччаты, сирдэһинтэ, Михаил Афанасевич советскай былааһы турутурдууга уонна бөөрөгөтүүгэ активнай кыттымын ылабыта. Кини Амма ревкомун председателинэн үлэлэбүтэ. Улууска оскуолалар аһыллан үлэлээһиннэрэ аҕейка тэриллэһинтэ миччат усулуобуйалартан биридэстэринэн буолар. 1917 сыллаахха Чурапчыга түөрт кылаастаах үр-

дүкү начальнай училище аһыллан биэр кылаастаах оскуоланы бүтэрбиттэр оһоо салгыны үөрэнэр

буолбуттара. 1920 сылтан манна советскай оскуола аһыллан үлэлээбүтэ. Оһоо комсомолга киирэр састаах миччаттар түмсүбүттэрэ, 1914 сыллаахха Кытааннаха биэр кылаастаах оскуола аһыллыбыта. Ону бүтэрбиттэртэн үксүлэр Чурапчыга киирэн салгыны үөрөммиттэрэ. Кинилэртэн 10-ча киһи бастагы комсомолецтарынан буолбуттара.

Советскай былаас олохтоммутун кээбэ сорогу буолаат, Саха сирингэр, ол иһингэр Чурапчыга эмнэ, комсомолу тэрийи күһүннэри тирээн турар сорок быһымынан туруорулаа-бута.

Чурапчы комсомольскай аҕейкатын бастагы тэриллэтигэр кини чилиһинэртэ бары үөрэнээччилэр буолбуттара түбэһинччэ буолбатах.

К. ПЕРМЯКОВ.
(Салгымыта бэчээтэһинэ).

Н. ПОПОВ.

